

Protokół z obrad zjazdu
Konferencji Dyrektorów Bibliotek Akademickich Szkół Polskich
17–18 listopada 2016 r.

Biblioteka Uniwersytetu Zielonogórskiego

Program zjazdu:

1. Powitanie uczestników zjazdu (mgr Ewa Adaszyńska, dyrektor BUZ, mgr Marek M. Górski, przewodniczący RW KDBASP);
2. Otwarcie obrad przez JM Rektora Uniwersytetu Zielonogórskiego (prof. dr hab. inż. Tadeusz Kuczyński).
3. Powołanie protokolanta;
4. Sprawozdanie Rady Wykonawczej za rok 2015/2016 oraz za kadencję 2013/2016, dyskusja, zatwierdzenie sprawozdania (mgr Marek M. Górski, przewodniczący RW KDBASP);
5. Wystąpienia gości:
  - a. Joanna Pasztaleniec-Jarzyńska, SBP
  - b. Grzegorz Majerowicz, PIK;
6. Wystąpienie sponsora: ARFIDO Sp. z o.o. (Piotr Jechalke);
7. Sprawy prawne – podsumowanie działań z ostatniego roku (mgr Barbara Szczepańska):
  - a. podsumowanie roku funkcjonowania nowego prawa autorskiego – jakie znaczenie miała zmiana?
  - b. re-use, ustawa z czerwca br. – ocena jej znaczenia dla bibliotek
  - c. licencje podpisywane przez biblioteki;
8. Wspólny system biblioteczny dla bibliotek akademickich – bieżące działania i perspektywy (dr Bożena Jaskowska, dr hab. Jolanta Talbierska);
9. Sprawy bieżące i formalne KDBASP:
  - a. wybory do Rady Wykonawczej na kadencję 2016–2020;
10. Zakup licencjonowanych źródeł elektronicznych (mgr inż. Błażej Feret);
11. Sprawy zgłaszane przez uczestników Zjazdu, dyskusja (mgr Marek M. Górski):
  - a. zasady udzielania patronatu przez KDBASP
  - b. utworzenie funduszu KDBASP;
12. Ogłoszenie składu RW w kadencji 2016–2020, przedstawienie funkcji w nowej RW;
13. O współpracy z PBN słów kilka... (mgr inż. Anna Grygorowicz);
14. DUN – nowe zasady (mgr Danuta Szewczyk-Kłós);
15. Ankieta płacowa 2015 – wyniki (mgr inż. Błażej Feret);
16. AFBN, projekt AFB, zasady współpracy. Prezentacja bazy (dr hab. Artur Jazdon, mgr Lidia Derfert-Wolf);
17. Wystąpienia gości:
  - a. dr Tomasz Makowski, BN: IFLA 2017 – udział bibliotek akademickich

- b. mgr Liliana Ladorucka, przedstawicielka Stowarzyszenia Wydawców Szkół Wyższych;
18. Zaproszenie na Zjazd 2017;
19. Podsumowanie Zjazdu, podziękowania, zamknięcie obrad (mgr Ewa Adaszyńska, dyrektor BUZ, mgr Marek M. Górski, przewodniczący RW KDBASP).

Obrady dorocznego zjazdu KDBASP odbywały się w dniach 17–18 listopada 2016 r. w sali konferencyjnej Biblioteki Uniwersytetu Zielonogórskiego przy al. Wojska Polskiego 71 w Zielonej Górze.

Przybyłych gości powitali: dyrektor Biblioteki Uniwersytetu Zielonogórskiego Ewa Adaszyńska oraz przewodniczący Rady Wykonawczej KDBASP Marek Górski. Przewodniczący RW powitał gości specjalnych, sponsorów, a także przedstawił nowo powołanych dyrektorów bibliotek akademickich, następnie poprosił o otwarcie zjazdu prorektora ds. studenckich prof. dr. hab. Wojciecha Strzyżewskiego.

Prorektor w swoim wystąpieniu przedstawił historię Uniwersytetu, doceniając między innymi znaczenie Biblioteki w jej rozwoju. Na zakończenie życzył uczestnikom zjazdu owocnych obrad i wywiezienia jak najlepszych wspomnień z Zielonej Góry.

Przewodniczący Marek Górski zgłosił kandydaturę Małgorzaty Świrad na protokolanta. Kandydatura została przyjęta jednogłośnie.

Następnym punktem programu zjazdu było przedstawienie przez przewodniczącego sprawozdań Rady Wykonawczej za rok 2015/2016 oraz za kadencję 2013–2016. Sprawozdania zostały przesłane przed zjazdem wszystkim członkom KDBASP.

Zanim przewodniczący RW przedstawił sprawozdanie za kadencję 2013–2016, odczytał następującą formułę: „W związku z tym, że RW KDBASP składa coroczne szczegółowe sprawozdania ze swojej działalności, które podlegają zatwierdzeniu przez Zgromadzenie Plenarne (ZP) KDBASP podczas corocznych Zjazdów Konferencji Dyrektorów Bibliotek Akademickich Szkół Polskich, RW proponuje, aby sprawozdania za okres upływającej kadencji były syntetycznym podsumowaniem czterech lat działalności, zawierającym jedynie podstawowe informacje i statystyki oraz odnośniki do sprawozdań rocznych, bez ponownego opisywania poszczególnych zadań”. Następnie taką formułę w imieniu RW kadencji 2013–2016 rekomendował Zgromadzeniu Plenarnemu KDBASP do przyjęcia i stosowania w następnych latach. Rekomendacja została przyjęta jednogłośnie.

Po przedstawieniu sprawozdania RW za kadencję 2013–2016 przewodniczący poprosił o przyjęcie przez Zgromadzenie obu sprawozdań. Odbyły się kolejne głosowania i oba sprawozdania zostały przyjęte jednogłośnie.

Prowadzący obrady Marek Górski zasygnalizował zmiany w programie zjazdu, a następnie przekazał głos przedstawicielce SBP Joannie Pasztaleniec-Jarzyńskiej, która odczytała list przewodniczącej SBP Elżbiety Stefańczyk.

Kolejnym gościem zjazdu był wiceprezes Polskiej Izby Książki Grzegorz Majerowicz. W swoim wystąpieniu krótko omówił problemy, z jakimi boryka się polski rynek wydawniczo-księgarski. Szczególną uwagę zwrócił na następujące zagadnienia: egzemplarz obowiązkowy, oczekiwane przez wydawców uregulowania dotyczące jednolitej ceny książki (postulują 12 miesięcy stałej ceny), prawo autorskie (zagadnienia związane z wypożyczaniem książek elektronicznych), dotacje na wydawnictwa naukowe (wspólny interes wydawców i bibliotek naukowych).

Ostatnim punktem pierwszej sesji była prezentacja sponsora. Patrycja Lach podziękowała za możliwość wystąpienia i zaprezentowała zgromadzonym film prezentujący działanie systemu zabezpieczenia zbiorów bibliotecznych oferowanych przez firmę ARFIDO.

Po przerwie na kawę zgromadzeni wzięli udział w webinarium przeprowadzonym przez Barbarę Szczepańską (kancelaria prawna Hogan Lovells, ekspert KDBASP) dotyczącym następujących zagadnień:

1. Funkcjonowania nowego prawa autorskiego i praw pokrewnych (z 20 listopada 2015 r.), a szczególnie:
  - dzieł osieroconych
  - kontroli udostępniania na terminalach
  - wyroku Trybunału Sprawiedliwości w Luksemburgu z 10 listopada w sprawie użyczenia książki cyfrowej (e-booka);
2. Ustawy z dnia 25 lutego 2016 r. o ponownym wykorzystywaniu informacji sektora publicznego. Dyrektywa unijna nakłada obowiązek udostępniania danych, ale biblioteki akademickie są z niej zwolnione;
3. Konsultacji społecznych dotyczących modernizacji europejskiego prawa autorskiego w kontekście programu Horyzont 2020;
4. Analizy umów licencyjnych podpisywanych z dostawcami baz. ICM przyjął część rekomendacji przygotowanych przez zespół pod kierunkiem Barbary Szczepańskiej.

Barbara Szczepańska poprosiła o kontakt osoby chętne do współpracy i poprosiła o pytania. Z sali padło pytanie na temat prac nad podręcznikiem dotyczącym ponownego wykorzystania informacji sektora publicznego. Koalicja Otwartej Edukacji podpisała umowę z autorkami, w tym między innymi z Barbarą Szczepańską, na opracowanie nowego podręcznika dotyczącego re-use.

Pierwsza wersja powinna być gotowa do końca grudnia. Wszelkie informacje będą się pojawiać na platformie EBIB.

Kolejny punkt programu to prezentacja przygotowana przez Bożenę Jaskowską oraz Jolantę Talbierską, która dotyczyła wdrożenia wspólnego systemu bibliotecznego dla bibliotek akademickich. Powołane w dniu 23 czerwca tego roku konsorcjum liczy 20 członków (19 bibliotek akademickich oraz 1 biblioteka Instytutu PAN). Przygotowywany jest wniosek o dofinansowanie zakupu oprogramowania.

Na zakończenie pierwszego dnia obrad Marek Górski przypomniał o wyborach nowej Rady Wykonawczej. Ewa Adaszyńska podała komunikaty organizacyjne dotyczące zarówno wieczornego spotkania w Palmiarni, jak i drugiego dnia obrad.

Drugi dzień obrad rozpoczął się od wyboru nowej Rady Wykonawczej KDBASP. Wybory przeprowadzili dwaj dotychczasowi członkowie RW (Błażej Feret oraz Stanisław Skórka), którzy zdecydowali, że nie będą kandydowali. Na 87 członków KDBASP obecnych było 56 osób uprawnionych do głosowania (dyrektorów lub osób posiadających pełnomocnictwo), liczba głosów konieczna do wyboru to 29. Prowadzący podali procedurę wyborczą:

- zgłaszanie kandydatów z sali
- wpisanie na karty do głosowania
- skreślenie (na karcie powinno pozostać maksymalnie 8 nieskreślonych nazwisk).

Następnie wybrano Komisję Skrutacyjną, w skład której weszli:

- Witold Kozakiewicz
- Alicja Portacha
- Justyna Stępień.

Z sali zgłoszono następujące osoby:

1. Jolanta Talbierska – Biblioteka Uniwersytetu Warszawskiego
2. Małgorzata Świrad – Biblioteka Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu
3. Marek M. Górski – Biblioteka Politechniki Krakowskiej
4. Krzysztof Nierzwicki – Biblioteka UMK w Toruniu
5. Jędrzej Leśniewski – CWIINT Politechniki Wrocławskiej
6. Danuta Szewczyk-Kłós – Biblioteka Uniwersytetu Opolskiego
7. Anna Grygorowicz – Biblioteka Uniwersytetu Medycznego w Gdańsku
8. Artur Jazdon – Biblioteka UAM w Poznaniu
9. Bożena Jaskowska – Biblioteka Uniwersytetu Rzeszowskiego.

Kandydaci krótko się przedstawili. Komisja Skrutacyjna zebrała karty do głosowania.

W czasie kiedy Komisja Skrutacyjna liczyła głosy, odbywały się kolejne prezentacje. Błażej Feret omówił prace Zespołu specjalistycznego do spraw inwestycji służących potrzebom badań naukowych lub prac rozwojowych oraz infrastruktury informatycznej nauki, powołanego Zarządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z 13 sierpnia 2015 r. W 24-osobowym zespole jest 3 bibliotekarzy, którzy rekomendują sfinansowanie lub dofinansowanie zakupu licencjonowanych źródeł elektronicznych. Zadaniem zespołu jest przedstawienie Ministrowi rankingu wniosków o finansowanie. Stanowisko zespołu w sprawie kolejności finansowania:

1. licencja krajowa
2. kontynuowanie licencji
3. rozszerzenie licencji.

W oczekiwaniu na wyniki głosowania Marek Górski przedstawił dwie sprawy omawiane na posiedzeniu RW. Pierwsza dotyczyła zasad przyjęcia patronatu KDBASP nad konferencjami, seminariami oraz specjalistycznymi szkoleniami. W imieniu RW rekomendował przyjęcie następujących zasad:

- Wydarzenie ma zasięg ogólnopolski lub międzynarodowy;
- Dotyczy funkcjonowania bibliotek akademickich w Polsce;
- Do RW należy złożyć wniosek pisemny o objęcie patronatu nad wydarzeniem;
- Po akceptacji RW KDBASP przekazuje zgodę w formie pisemnej;
- Zgoda obejmuje możliwość bezpłatnego wykorzystania znaku i nazwy KDBASP w materiałach konferencyjnych, informacyjnych, zaproszeniach itp.;
- Organizator wydarzenia objętego patronatem KDBASP powinien zapewnić co najmniej jedno bezpłatne zaproszenie dla przedstawiciela KDBASP. Warunek ten nie jest obligatoryjny.

Po przedstawieniu zasad i przyjęciu na wniosek Jolanty Talbierskiej sformułowania „bibliotek akademickich” zamiast „naukowych” – jednogłośnie przyjęto rekomendowane zasady. Treść rekomendacji KDBASP dotyczących zasad udzielania patronatu znajduje się pod adresem:

<http://kangur.uek.krakow.pl/kdbasp/wp-content/uploads/2016/11/Rekomendacja-KDBASP-ws.-zasad-udzielania-patronatu.pdf>

Druga omawiana przez RW sprawa wynikała z zapytań, jakie zostały skierowane do jej członków. Dotyczyły one możliwości zamówienia i sfinansowania przez KDBASP ekspertyzy prawniczej oraz unowocześnienia StatEL (przejście z formatu arkusza kalkulacyjnego na bazę danych). Oba przedsięwzięcia wymagałyby wydatków, a KDBASP nie dysponuje żadnymi środkami. Członkowie RW

dyskutowali na zamkniętym spotkaniu, a następnie przewodniczący zwrócił się z zapytaniem do obecnych na zjeździe o wyrażenie opinii na temat pobierania składek członkowskich od uczestników KDBASP. Wątpliwości dotyczyły następujących kwestii:

- na co miałyby być przeznaczony budżet (sprawy istotne dla całego środowiska, ekspertyzy)?
- wątpliwości formalne – konto, skarbnik
- wątpliwości prawne
- czy nie spowoduje to rezygnacji z członkostwa?
- jaka kwota składki byłaby do przyjęcia?

Podkreślono, że w przypadku pozytywnej rekomendacji ZP KDBASP stosowne działania podejmie nowa Rada Wykonawcza kadencji 2016–2020. Następnie pojawiły się następujące głosy w dyskusji: Violetta Perzyńska z Biblioteki AWF z Warszawy wyraziła sprzeciw, ponieważ nie widzi powodu, dla którego taki budżet miałby powstać. Postulowała, żeby w sytuacji, kiedy pojawi się taka potrzeba, spróbować wystąpić o celowe finansowanie. Jędrzej Leśniewski z Politechniki Wrocławskiej zgodził się, że lepiej szukać funduszy ad hoc, a poza tym spytał o rolę RW w wyborze ewentualnych wniosków o sfinansowanie jakiegoś przedsięwzięcia. Ewa Dobrzyńska-Lankosz z AGH również wyraziła wątpliwości co do tego, kto miałby być beneficjentem tego funduszu, oraz uznała, że sprawy formalne mogą utrudnić lub nawet uniemożliwić powstanie takiego funduszu. Błażej Feret z Politechniki Łódzkiej także wyraził wątpliwość, czy taki fundusz jest potrzebny. Przedmiotem głosowania było pytanie, czy RW ma się zająć przygotowaniem projektu oskładkowania członkostwa w KDBASP. Przy 7 głosach wstrzymujących Zgromadzenie podjęło decyzję o niekontynuowaniu tematu przez RW nowej kadencji.

Po otrzymaniu wyników głosowania dostarczonych przez Komisję Skrutacyjną Stanisław Skórka przedstawił je zgromadzonym. Po przeliczeniu głosów Komisja Skrutacyjna przedstawiła wyniki wyborów. Oddano 56 głosów, wszystkie były ważne. Wyniki głosowania przedstawiały się następująco: Marek M. Górski – 54 głosy, Anna Grygorowicz – 52 głosy, Bożena Jaskowska – 44 głosy, Artur Jazdon – 49 głosów, Jędrzej Leśniewski - 49 głosów, Krzysztof Nierzwicki – 47 głosów, Danuta Szewczyk-Kłós – 54 głosy, Małgorzata Świrad – 32 głosy, Jolanta Talbierska – 37 głosów.

Nowo wybrana Rada Wykonawcza wybrała spośród siebie przewodniczącego, jego zastępcę oraz sekretarza. Ostatecznie skład Rady na kadencję 2016–2020 przedstawia się następująco:

4. Marek M. Górski – przewodniczący
5. Artur Jazdon – zastępca przewodniczącego
6. Danuta Szewczyk-Kłós – sekretarz

oraz członkowie

7. Anna Grygorowicz
8. Bożena Jaskowska
9. Jędrzej Leśniewski
10. Krzysztof Nierzwicki
11. Jolanta Talbierska.

Ostania sesja obrad rozpoczęła się prezentacją dotyczącą współpracy z Polską Bibliografią Naukową. Anna Grygorowicz wyraziła ostrożny optymizm wynikający ze zmiany operatora na OPI. Powołany został Zespół ds. Komunikacji z Operatorem PBN, wysłano list intencyjny, który nie doczekał się jeszcze pisemnej odpowiedzi. Zespół przeprowadził badania ankietowe użytkowników Modułu Sprawozdawczego Polskiej Bibliografii Naukowej (PBN-MS). Czekamy na rozporządzenie dotyczące kategoryzacji jednostek naukowych. Zabrał głos Błażej Feret, stwierdzając, że rozporządzenie opóźnia się ze względu na wiele poprawek.

Kolejną prelegentką była Danuta Szewczyk-Kłos, która przedstawiła zmiany wynikające z Rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 8 września 2016 r. w sprawie szczegółowych kryteriów i trybu przyznawania oraz rozliczania środków finansowych na działalność upowszechniającą naukę. Prezentacja będzie umieszczona na liście dyskusyjnej KDBASP.

Prezentację dotyczącą ankiety płacowej przedstawił Błażej Feret. Wyniki ankiety były wcześniej rozesłane do członków Konferencji. Kolejne ankiety będą przeprowadzane co 2 lata; najbliższa zostanie sporządzona wg stanu na 31 grudnia 2018 r.

Lidia Derfert-Wolf ze wsparciem Artura Jazdona przedstawiła AFBN. Kolejny raz zaapelowała o wypełnianie ankiety przez biblioteki. Zachęcała do wykorzystywania dostępnych analiz. Zachęcała do zgłoszenia udziału w Ogólnopolskim badaniu satysfakcji użytkowników biblioteki. Materiały i instrukcje zostaną rozesłane do zainteresowanych.

W ramach kolejnego punktu programu głos zabrał dr Tomasz Makowski, dyrektor Biblioteki Narodowej. Podziękował RW kadencji 2013–2016 za współpracę oraz życzył owocnej pracy nowej Radzie. Głównym tematem wystąpienia był przyszłoroczny Kongres IFLA, który odbędzie się we Wrocławiu w dniach 19–25 sierpnia 2017 r. Prelegent zachęcał do organizacji konferencji satelickich oraz udziału w Kongresie. Szczególnie polecał sesje dotyczące prawa autorskiego oraz ewaluacji bibliotek. Jeśli chodzi o sfinansowanie udziału w kongresie, to MKiDN przyjmuje wnioski na 100 stypendiów dla bibliotekarzy z bibliotek publicznych. MNiSW nie odpowiedziało na zapytanie o możliwość sfinansowania udziału (potwierdził to Marek Górski i zobowiązał się w imieniu RW do wysłania kolejnego pisma w tej sprawie). MEN – nie przewiduje żadnego dodatkowego finansowania,

ale 1% subwencji oświatowej można przeznaczyć na podnoszenie kwalifikacji nauczycieli, co może zostać wykorzystane na opłatę konferencyjną dla nauczycieli-bibliotekarzy. Poruszona została kwestia wolontariuszy. Nabór trwa, nie ma jednak określonych kryteriów przyjmowania na wolontariat. Obowiązkiem wolontariuszy jest praca na rzecz kongresu (od 4 do 6 godz. przez 3 dni), w zamian mogą brać udział w obradach. Są problemy z delegowaniem pracowników wynikające z ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. Przedstawicielka SBP oraz Jędrzej Leśniewski powiedzieli o szukaniu innych rozwiązań.

Kolejnym punktem obrad Zjazdu było wystąpienie przedstawicielki wydawców akademickich Liliany Ladoruckiej, kierownik Działu Produkcji Wydawniczej Wydawnictwa Uniwersytetu Łódzkiego. W swoim krótkim wystąpieniu podziękowała za zaproszenie i współpracę bibliotek akademickich z wydawnictwami naukowymi w zakresie promocji i udostępniania podręczników akademickich i publikacji naukowych.

Ostatnim punktem obrad było ogłoszenie miejsca oraz terminu kolejnego zjazdu KDBASP. Jolanta Talbierska w imieniu rektora Uniwersytetu Warszawskiego prof. Marcina Pałysa oraz własnym zaprosiła członków KDBASP na kolejny zjazd do BUW w dniach 21–22 września 2017 r. Uniwersytet Warszawski będzie w przyszłym roku obchodził 200 lat. Następnie Marek Górski podziękował wszystkim gościom, sponsorom i uczestnikom, a szczególnie serdecznie organizatorom – Ewie Adaszyńskiej i całemu zespołowi Biblioteki UZ.

Protokołowała: Małgorzata Świrad